

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Київської обласної ради
від 21 березня 2023 року № 533-16-VIII

ПРОГРАМА
розвитку та функціонування української мови як державної
в усіх сферах суспільного життя у Київській області
на 2023 – 2025 роки

м. Київ
2023 рік

ЗМІСТ

Паспорт Програми	3
1. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована Програма.....	5
2. Визначення мети Програми.....	9
3. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми	9
4. Перелік завдань (напрямів) та заходів Програми	11
5. Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності.....	12
6. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	13
7. Додаток 1 до Програми. Ресурсне забезпечення Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки	14
8. Додаток 2 до Програми. Напрямки діяльності та заходи Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки	15
9. Додаток 3 до Програми. Результативні показники Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки	32

ПАСПОРТ
Програми розвитку та функціонування української мови як державної
в усіх сферах суспільного життя у Київській області
на 2023 – 2025 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 01 березня 2023 року № 127 «Про ініціювання розробки проекту Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки»
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту програми/змін до програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 15 березня 2023 року № 156 «Про схвалення проекту Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки»
4.	Розробник програми	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, Київська обласна рада
5.	Співрозробники програми	Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), установи культури і освіти обласного підпорядкування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)
6.	Головний розпорядник коштів	Департамент культури та туризму

		Київської обласної державної адміністрації
7.	Відповідальний виконавець програми	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники програми (співвиконавці)	Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), установи культури і освіти обласного підпорядкування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)
9.	Термін реалізації програми	2023-2025 роки
9.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	Програма розрахована на три роки
10.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет, місцеві бюджети
11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації обласної програми (всього)	12 362,0 тис. гривень
	у тому числі:	
11.1.	коштів державного бюджету	-
	коштів обласного бюджету	7 925,0 тис. гривень
	коштів місцевих бюджетів	4 437,0 тис. гривень
	коштів небюджетних джерел	-

I. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована Програма

Українська мова як засіб спілкування та інтелектуального виявлення особистості відображає самобутність багатомільйонного українського народу і є основою його духовності та історичної пам'яті, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу.

Сучасна мовна ситуація в Україні є результатом наполегливого, планомірного та систематичного тиску проти української мови, ідентичності та державності. Різні імперські режими протягом останніх чотирьох сторіч послідовно проводили політику обмежень, переслідувань, заборон української мови, культури, а то й будь-яких форм українського національного життя. Українська мова є невіддільним атрибутом української державності, мовне питання постійно було присутнє в національно-культурній та політичній боротьбі українців за власну державу.

Українська мова як єдина державна мова виконує функції мови міжетнічного спілкування, є гарантією захисту прав людини для кожного українського громадянина незалежно від його етнічного походження, а також є фактором єдності і національної безпеки України.

Загроза українській мові – рівносильна загрозі національній безпеці України, існуванню української нації та її держави, оскільки мова - це своєрідний код нації, а не лише засіб спілкування. Без повноцінного функціонування української мови в усіх сферах публічного життя суспільства на всій території України українській нації загрожує втрата статусу й ролі титульної нації, що є рівнозначним загрозі зникнення Української держави з політичної карти світу.

Держава забезпечує кожному громадянину України можливості для опанування державної мови через систему закладів дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, а також через підтримку неформальної та інформальної освіти, спрямованої на вивчення державної мови.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) статус української мови як єдиної державної мови передбачає обов'язковість її використання на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначені цим Законом.

Практична реалізація положень Закону сьогодні є критично важливою для забезпечення стійкості держави, місцевих громад, згуртованості всього українського народу у протидії ворогові під час повномасштабної війни російської федерації проти України. Чітке виконання вимог Закону значною мірою залежить від поінформованості людей, яких ці вимоги стосуються, а також від контролю за їх виконанням.

Протягом останніх років здійснено значний поступ у реалізації конституційних положень щодо забезпечення державою всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. За роки незалежності України були досягнуті певні успіхи в утвердженні української мови як державної, в тому числі і в Київській області. Розширилась сфера її вжитку в установах та організаціях, в освіті, культурі, з'явилося більше україномовної преси й книжок, у закладах вищої освіти був

впроваджений обов'язковий іспит з української мови й обов'язковий курс ділового українського мовлення, обов'язковим стало ЗНО з української мови.

З метою забезпечення неухильного дотримання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, задоволення мовних потреб громадян, реалізації сучасних підходів до мовної освіти, в закладах Київської області, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, сформовано мережу профільних класів і класів з поглибленим вивченням української мови та літератури.

Усвідомлюючи роль української мови, як чинника об'єднання й консолідації України, засобу зміцнення єдності українського народу, заклади культури області спрямовують свою діяльність на проведення культурно-просвітницьких заходів щодо виховання свідомого ставлення до мовних традицій, підвищення мовної культури та загального рівня духовної культури населення, зміцнення державного статусу української мови.

В умовах збройної агресії російської федерації проти України питання належного функціонування державної мови, яка є визначальним чинником і головною ознакою національної ідентичності, базовим системотвірним складником української нації, набуває сьогодні ключового значення. Повномасштабне вторгнення росії в Україну підштовхнуло мільйони українців до переосмислення свого культурного коріння та своєї національної ідентичності. Сьогодні всі ми є свідками значного ментального зсуву у національному самовизначенні – підтримка української як єдиної державної мови безпрецедентна за всі роки незалежності. Саме мова є головною рушійною силою змін національної свідомості, інструментом, який об'єднує, консолідує суспільство та допомагає Україні стати сильнішою.

Утвердження і розвиток української мови, яка згідно з Конституцією України є державною, – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави. Не дивлячись на певні успіхи у мовному питанні, впровадження української мови як державної у публічній сфері не було до кінця послідовним і не супроводжувалось системними заходами.

Також у Київській області є потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови у різних сферах життя: місцевому самоврядуванні, освіті, культурі, торгівлі, транспорті, рекламі, засобах масової інформації тощо, що стало передумовою для розробки відповідної обласної програми.

Проблема комплексної підтримки функціонування та розвитку української мови як визначального чинника і головної ознаки національної ідентичності набуває сьогодні на регіональному рівні ключового значення.

Для її вирішення необхідне проведення заходів, спрямованих на підвищення рівня володіння державною мовою в усіх сферах суспільного життя, посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, покращення рівня викладання навчальних предметів українською мовою.

Стрімко зростає попит на фахову допомогу в питанні опанування та удосконалення володіння українською мовою. З огляду на зазначене необхідно налагодити системну скоординовану роботу щодо створення додаткових можливостей для опанування державної мови мешканцями області та внутрішньо переміщеними особами.

Українська книга – чинник поширення української мови, розвитку української літератури та культури. Вона закладає фундамент патріотичного виховання дітей і молоді, і без неї неможливе формування свідомого громадянина європейської країни. Читання українською мовою виступає важливим засобом навчання мови. У процесі читання закріплюється знання лексики та граматики мови, виховується відчуття мови, закріплюються фонетичні навички, а отже читання сприяє оволодінню усним мовленням. Проте останніми роками спостерігається тенденція до зниження рівня читання в дитячому і молодіжному середовищі.

Бібліотеки області приділяють особливу увагу збереженню та розвитку рідної мови, сприяють розвитку читання та опануванню державної мови. Проте, на сьогодні гостро постала проблема оновлення бібліотечних фондів бібліотек, що є основою для популяризації української мови і літератури. Недостатнє бюджетне фінансування бібліотек для поповнення їхніх фондів вітчизняною літературою - причина того, що частина видань, що виходять друком в Україні, є недоступною для пересічного читача. Враховуючи, що бібліотеки активно проводять актуалізацію бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, надважливим є питання забезпечення поповнення фондів публічних бібліотек сучасною українською художньою літературою та якісними україномовними перекладами відомих творів світової літератури, творами письменників – земляків, сучасною літературою для дітей українською мовою, літературою патріотичного спрямування, словниками тощо.

Популяризація читання нерозривно пов'язана з розвитком книговидавничої галузі. З огляду на зазначене, потребує підтримки книговидавнича справа в області, зокрема, видання книг українською мовою, у тому числі книг місцевих авторів.

Серед ключових проблемних питань щодо розвитку та функціонування державної мови, які потребують вирішення в Київській області:

- відсутність системних заходів щодо зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;
- недостатній рівень підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування в частині володіння українською мовою;
- недостатній рівень обізнаності жителів області про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах суспільного життя області;
- тенденція до зниження рівня читання в дитячому та молодіжному середовищі;
- незадовільний рівень поповнення бібліотечних фондів новою сучасною українською літературою;
- низький рівень книговидавничої справи в області, необхідність налагодження системи видання творів місцевих авторів з метою поповнення бібліотечних фондів;
- недостатні темпи налагодження системної скоординованої роботи щодо створення додаткових можливостей для опанування державної мови мешканцями області та внутрішньо переміщеними особами;
- недостатні темпи впровадження дієвих заходів для мотивування жителів області та внутрішньо переміщених осіб до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, залучення їх до участі у культурно-мистецьких заходах;

- недостатній рівень запровадження в місцевих засобах масової інформації контенту, спрямованого на підвищення престижу української мови, поширення контенту національно-патріотичного спрямування;
- відсутність дієвого механізму підтримки соціально важливих мистецьких проєктів щодо популяризації історико-культурної спадщини українського народу.

Утвердження і розвиток української мови, яка згідно з Конституцією України є державною, – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави.

Послідовне вирішення мовних проблем, зміцнення державного статусу української мови в усіх сферах життя, розширення меж функціонування української мови, забезпечення її усебічного розвитку в області як консолідуючої сили громадянського суспільства. зумовлює необхідність затвердження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки (далі – Програма).

Програма розроблена відповідно Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31 травня 2018 року N 161/2010 №156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», від 19 травня 2021 року № 474-р «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року» від 03 березня 2023 року № 190-р «Про схвалення Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» та затвердження операційного плану її реалізації на 2023-2025 роки» та з урахуванням рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови.

Програма визначає основні напрями, пріоритети, завдання розвитку та функціонування української мови на 2023-2025 роки, конкретизує механізми, основні заходи реалізації, терміни, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення виконання Програми. Масштабність та успішність цієї роботи в області напряму залежить від системності підходу, а також від залученості місцевих громад, використання місцевої освітньої, культурної інфраструктури, засобів масової інформації та людського потенціалу.

Програма передбачає забезпечення дотримання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку, функціонування та популяризації української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Київської області, сприяння опанування нею та посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору.

Реалізація Програми забезпечить поширення функцій та сфер вживання державної мови, промоцію української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору, популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації, зміцнення україномовного і патріотичного середовища в Київській області через найширший спектр культурно-просвітницьких, освітніх, науково-практичних та інформаційних заходів. Повноцінне функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території держави є гарантією збереження ідентичності української нації, єдності України.

II. Визначення мети Програми

Метою Програми є:

забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Київської області, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України;

підвищення престижу використання, мотивування населення області до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, створення додаткових можливостей для опанування української мови;

виховання шанобливого ставлення до державної мови як засобу єднання українського суспільства та зміцнення його української ідентичності, формування патріотизму у громадян України;

посилення її ролі як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору, підтримка розвитку національної культури.

III. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Для зміцнення мовно-культурної єдності, розширення суспільно-комунікативних функцій державної мови та формування цілісного мовно-культурного простору необхідне застосування ефективних підходів та інструментів.

Прагнення позиціонувати Київську область як регіон високої мовної культури потребує створення необхідних умов для утвердження української мови в усіх сферах суспільного життя, набуття нею рис престижності, перспективності та авторитетності, визначення та здійснення заходів для стимулювання вивчення української мови, а також комплексу організаційно-управлінських заходів, спрямованих на підтримку і розвиток української мови.

Мету Програми та вирішення проблемних питань передбачається досягти шляхом:

реалізація цілісної державної політики, спрямованої на всебічний розвиток і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території області шляхом посилення взаємодії між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, підтримки громадських ініціатив, належного інституційного, фінансового та кадрового забезпечення реалізації державної мовної політики, підвищення престижності та зміцнення позицій української мови в інформаційному середовищі, формування цілісного мовно-культурного простору;

вироблення дієвого механізму для зміцнення державного статусу української мови шляхом проведення комплексу заходів, спрямованих на підтримку та популяризацію української мови, мотивування населення області до вивчення, навчання та спілкування українською мовою;

забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній серед населення щодо важливості і актуальності вивчення та використання української мови в повсякденному житті, публічній та приватній сферах;

покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння вивченню української мови учнівською і студентською молоддю, підвищення рівня володіння українською мовою педагогічних та науково-педагогічних працівників, забезпечення неухильного дотримання закладами освіти законодавства України в частині провадження освітнього процесу українською мовою на всіх рівнях здобуття освіти;

створення умов для розвитку читання та популяризації української літератури, запровадження регулярних комунікаційних кампаній щодо популяризації читання як звички та корисної дозвіллевої практики, інструменту досягнення персонального та професійного успіху впродовж життя шляхом популяризації української художньої літератури;

забезпечення відповідного рівня поповнення бібліотечних фондів творами сучасних українських письменників, перекладами на українську мову творів сучасних зарубіжних письменників, сучасною дитячою літературою, словниками тощо, широкого залучення дітей та підлітків до культурного надбання;

підтримки книговидавничої справи в області, зокрема видання книг українською мовою, у тому числі книг місцевих авторів;

створення, постійного розширення та забезпечення функціонування в області розгалуженої мережі мовних курсів, розмовних клубів, ініціатив, проєктів, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;

мотивування населення області та внутрішньо переміщених осіб до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів, залучення їх до участі у культурно-мистецьких заходах;

розширення сфери застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання;

запровадження в місцевих засобах масової інформації рубрик, програм, проєктів, спрямованих на підвищення престижу української мови, поширення контенту національно-патріотичного спрямування, що популяризує українську історію, мову та культуру, сприяння культурному розвитку та патріотичному вихованню жителів області;

створення умов для забезпечення доступу до історико-культурних цінностей регіону, сприяння процесам національно-культурного відродження суспільства, культурному і духовному розвитку, патріотичному вихованню жителів Київської області через проведення культурно-мистецьких заходів, реалізацію відповідних проєктів.

Обсяги та джерела фінансування, строки та етапи виконання Програми

Загальний орієнтовний обсяг фінансування заходів Програми на 2023-2025 роки становить з обласного бюджету – 7925,0 тис. гривень, з місцевих бюджетів – 4437,0 тис. гривень, в тому числі у 2023 році з обласного бюджету – 1827,0 тис. гривень, з місцевих бюджетів – 789,0 тис. гривень; у 2024 році з обласного бюджету – 2719,0 тис. гривень, з місцевих бюджетів – 1479,0 тис. гривень; у 2025 році з обласного бюджету – 3379,0 тис. гривень, з місцевих бюджетів – 2169,0 тис. гривень.

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Програма виконується в один етап.

Терміни реалізації Програми – 2023 – 2025 роки.

IV. Перелік завдань (напрямів) та заходів Програми

Серед основних завдань Програми:

зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

мотивування населення України до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

забезпечення промоції читання як одного із чинників розвитку і функціонування української мови;

підтримка книговидавничої справи в області, поширення культурного продукту, виконаного українською мовою;

покращення якості викладання державної мови в закладах освіти;

створення в області додаткових можливостей для опанування державної мови;

підтримка інновацій, нових знань та розвитку сучасних культурних індустрій, покращення якості україномовного аудіовізуального культурного продукту на телебаченні, радіо, у кіно- та відеомережі, забезпечення доступу глядачів до кращих творів європейської та світової кінематографії;

сприяння запровадженню освітніх теле- та радіопрограм, інших проєктів з української історії та культури;

створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах суспільного життя, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, в тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору.

Програма визначає напрями та заходи щодо розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території Київської області, обґрунтовує ресурсні потреби на 2023-2025 роки.

Ресурсне забезпечення Програми визначає обсяги і структуру ресурсів, необхідних для виконання Програми з визначенням джерел фінансування (додаток 1).

Програма являє собою перелік напрямів діяльності та заходів із визначенням джерел і орієнтовних обсягів фінансування та очікуваних результатів (додаток 2).

Результативні показники Програми визначені з урахуванням показників продукту, ефективності та якості (додаток 3).

V. Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Виконання Програми забезпечить:

- повноцінне функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території області, збереження ідентичності української нації, єдності України;

- посилення функції державної мови як об'єднавчого і консолідуючого чинника в суспільстві і засобу зміцнення державної єдності України, створення необхідних умов для утвердження української мови, набуття нею рис престижності, перспективності та авторитетності;

- забезпечення обов'язкового використання державної мови у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, збільшення кількості посадових і службових осіб, що підвищили кваліфікацію з володіння українською мовою;

- підвищення рівня якості викладання державною мовою у закладах освіти усіх рівнів і типів та професійного рівня, педагогічної майстерності та кваліфікації педагогічних працівників, опанування нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей в межах їх професійної діяльності щодо володіння українською мовою;

- організація системної роботи з опанування державної мови для місцевих мешканців та внутрішньо переміщених осіб, створення додаткових можливостей для опанування державної мови внутрішньо переміщеними особами та зростання частки громадян, які використовують українську мову в побуті;

- збільшення кількості проведених культурно-мистецьких, інформаційно-просвітницьких та інших заходів, спрямованих на популяризацію української мови та заходів патріотичного спрямування;

- збільшення проєктів, спрямованих на промоцію читання та читацької культури серед жителів області, заохочення до читання якомога більше соціальних груп населення області, насамперед дітей та молоді, осіб з інвалідністю та які потребують соціальної адаптації;

- збільшення обсягу поповнення бібліотечних фондів громад області україномовною літературою та періодичними виданнями та зростання частки українських книг у фондах публічних бібліотек;

- збільшення випуску книг українською мовою, в тому числі творів письменників-земляків, видання книг та збільшення заходів з популяризації української книги патріотичного спрямування;

- збільшення випуску тематичних теле-, радіопрограм, тематичних рубрик в друкованих та електронних засобах масової інформації національно-патріотичного спрямування, що популяризують українську історію, мову та культуру;

- створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах суспільного життя та дотримання прав жителів області на отримання інформації та послуг державною мовою;
- створення відповідного національно-культурного та мовно-інформаційного простору з метою забезпечення мовних прав жителів області, популяризації української мови та культури.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Розробником Програми є департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації.

Програма виконується шляхом здійснення її заходів та завдань виконавцями, що несуть відповідальність за їх виконання. До реалізації заходів Програми можуть залучатися інші органи місцевого самоврядування, комунальні та громадські установи й організації, інститути громадянського суспільства, діяльність яких спрямована на розвиток української культури та мови.

Координація виконання Програми покладається на департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації. Відповідальні виконавці подають інформацію про виконання заходів Програми департаменту культури та туризму Київської обласної державної адміністрації щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом.

Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації щокварталу до 25 числа місяця, наступного за звітним періодом, та щороку до 25 числа місяця, наступного року за звітним періодом, надає узагальнену інформацію про хід виконання Програми – до департаменту економіки Київської обласної державної адміністрації та Київської обласної ради.

Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації у співпраці зі структурними підрозділами Київської обласної державної адміністрації, районних державних адміністрацій(районних військових адміністрацій), міських, селищних, сільських рад систематично здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та у разі потреби, або коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавчих та нормативно-правових актах України стосовно функціонування української мови, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, уточнення заходів, завдань, включення додаткових заходів і завдань, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми тощо.

Контроль за виконанням Програми покладається на постійну комісію Київської обласної ради з питань освіти, науки, культури, духовності та релігії.

**Ресурсне забезпечення
Програми розвитку та функціонування української мови
як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки**

тис. грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Всього витрат на виконання програми
1	2	3	4	5
Обсяг ресурсів всього, в тому числі:	2616,0	4198,0	5548,0	12362,0
державний бюджет	0	0	0	0
обласний бюджет	1827,0	2719,0	3379,0	7925,0
місцевих бюджетів	789,0	1479,0	2169,0	4437,0
кошти небюджетних джерел	0	0	0	0

Додаток 2 до Програми

**Напрямки діяльності та заходи Програми розвитку та функціонування української мови
як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки**

№ з/п	Назва напрямку (завдання) програми	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі:			Очікуваний результат
						2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації	1.1. Проведення моніторингу мовно-культурної ситуації та функціонування української мови в різних сферах життя на території Київської області	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки, департамент комунікацій, управління молоді та спорту Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Отримання об'єктивної інформації про стан розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя, збереження української культури на території області
		1.2. Забезпечення дотримання законодавства про державну мову у відповідних сферах суспільного життя та території Київської області, в тому числі, виробниками товарів, надавачами послуг та виконавцями робіт, при здійсненні обслуговування споживачів в сферах торгівлі, транспорту, фізкультурно-оздоровчої діяльності, громадського	2023-2025	Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову, зміцнення державного статусу української мови, сприяння зміцненню та утвердженню української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, формування якісного україномовного середовища

		хапчвання побутового соціального та меличного обслуговування тощо							
		1.3. Забезпечення виконання вимог нормативно-правових актів щодо функціонування державної мови під час проведення публічних заходів, інформаційних кампаній, культурно-масових, туристичних, спортивно-масових, освітніх та молодіжних заходів	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки, департамент комунікацій, управління молоді та спорту, служба у справах дітей та сім'ї Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову, зміпнення державного статусу української мови, сприяння зміпненню та утвердженню української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, формування якісного україномовного середовища
		1.4. Забезпечення контролю за розташуванням зовнішньої реклами, використанням іншомовних рекламних вивісок, з дотриманням вимог мовного законодавства	2023-2025	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову, зміпнення державного статусу української мови, сприяння зміпненню та утвердженню української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, формування якісного україномовного середовища
		1.5. Забезпечення контролю за поданням інформації українською мовою на об'єктах інформаційно-орієнтаційної системи населених пунктів і територій (вуличні вказівники, адресні показчики, дорожні	2023-2025	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову, зміпнення державного статусу української мови, сприяння зміпненню та утвердженню української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, формування якісного україномовного середовища

		знаки, інформаційні табло тощо)							
		1.6. Реалізація проєктів, проведення конференцій, форумів, семінарів-нарад, соціологічних досліджень, інших заходів з питань формування та реалізації державної мовної політики в області	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Зміпнення статусу української мови вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації, формування якісного україномовного середовища
		1.7. Участь у Всеукраїнському радіодиктанті національної єдності		Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Формування україномовного середовища, підвищення престижу і авторитетності української мови, підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності
		1.8. Організація постійних туристичних маршрутів історичними місцями державотворення України	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Розвиток організованого молодіжного туризму, популяризація історичної та культурної спадщини регіону, формування комфортного та функціонального україномовного середовища на території області, підвищення престижу і авторитетності української мови
		1.9. Стимулювання популяризації української мови серед жителів області через проведення конкурсів, започаткування,	2023-2025	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Створення умов для популяризації української мови, підвищення її престижу і авторитетності, стимулювання творчого процесу в області, активізація, відзначення

		літературно-мистецьких премій тощо							кращих здобутків, що утверджують ідеали гуманізму та українську національну ідею, високі духовні цінності
2	Забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації	2.1. Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову в діяльності органів влади та органів місцевого самоврядування	2023-2025	Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення застосування державної мови державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування під час виконання своїх посадових обов'язків
		2.2. Забезпечення підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування за загальною кваліфікаційною програмою підвищення	2023-2025	Регіональний центр підвищення кваліфікації Київської області, структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних,	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Підвищення рівня професійної компетентності, практичних навичок усного і писемного спілкування, широкої мовленнєвої практики державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування у процесі виконання посадових обов'язків

		кваліфікації «Ділова українська мова для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування»		міських рад (за згодою)					
3	Мотивування населення області до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізація відповідних проектів	3.1. Проведення Всеукраїнських, обласних, регіональних заходів: фестивалів, конкурсів, концертних програм, акцій, реалізації проектів, спрямованих на підтримку і популяризацію української мови, підвищення престижу її використання, в тому числі заходів, присвячених Дню української писемності та мови, Міжнародному дню рідної мови	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки, департамент комунікацій Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), установи культури і освіти обласної комунальної власності	Місцеві бюджети	138,0	207,0	276,0	Реалізація проектів, спрямованих на популяризацію та підвищення престижу української мови серед широких верств населення, сприяння процесам національно-культурного відродження суспільства, культурному і духовному розвитку, патріотичному вихованню жителів Київської області
		3.2. Обласний фестиваль сучасної української пісні «Співочі діаманти»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи»	вкладень коштів не потребує				Популяризація та підвищення престижу української мови серед широких верств населення, зміцнення духовних основ українського суспільства засобами пісенного мистецтва, мотивування до вивчення української мови
		3.3. Проведення заходів національно-патріотичного спрямування, в тому числі приурочених до державних свят, ювілеїв, видатних	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських,	Місцеві бюджети	207,0	414,0	621,0	Формування патріотичної свідомості, національної ідентичності через українську мову, шанобливого ставлення до героїв боротьби за незалежність України та

		подій загальнодержавного та регіонального рівня, присвячених вшануванню видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України		селищних, міських рад (за згодою), установи культури обласної комунальної власності					вшанування видатних особистостей регіону підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності
		3.4. Просвітницький проєкт на колесах «Хто ми і звідки?»	2023-2025	Відділ культури і туризму виконавчого комітету Переяславської міської ради (за згодою)	вкладень коштів не потребує				Мотивування до вивчення української мови через знайомство з історією краю, проведення зустрічей з визначними діячами, літераторами, поглиблення розуміння учнівською молоддю української ідентичності
		3.5. Обласний огляд-конкурс читців ім. Т.Г.Шевченка	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи»	вкладень коштів не потребує				Мотивування населення до вивчення української мови через творчість Т.Шевченка, підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності
		3.6. Літературні читання, присвячені творчості Ліни Костенко	2024-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Ржищівський археолого-краєзнавчий музей»	Обласний бюджет	0	14,0	14,0	Мотивування населення до вивчення української мови через творчість української поетеси Ліни Костенко, виховання любові до українського слова, підвищення престижу української мови
		3.7. Реалізація проєктів, спрямованих на збереження та популяризацію народних традицій, української народної	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Зміцнення духовних основ українського суспільства шляхом використання культурної спадщини Українського народу, кращих народних звичаїв,

		творчості, духовно-історичної спадщини України		(за згодою)					тралипій. обялів: розширення доступу до історико-культурних цінностей регіону
		3.8. Міжрегіональний фестиваль народної творчості «Катеринина пісня»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Яготинський історичний музей»	Обласний бюджет	222,0	222,0	222,0	Підвищення іміджу Київщини, популяризація художньої та епістолярної спадщини Народної художниці України Катерини Білокур, відродження духовності українського народу
		3.9. Популяризація української мови засобами сучасного мистецтва через роботу театрів, кінотеатрів, фольклорних ансамблів, мистецьких колективів	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КП КОР «Київський академічний обласний музично-драматичний театр ім. П.Саксаганського»	вкладень коштів не потребує				Популяризація та підвищення престижу української мови серед широких верств населення, зміцнення духовних основ українського суспільства, підвищення престижу української мови засобами мистецтва
		3.10. Мистецький проєкт «Ми українці»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КП КОР «Київський академічний обласний музично-драматичний театр ім. П. Саксаганського»	вкладень коштів не потребує				Популяризація та підвищення престижу української мови серед широких верств населення, зміцнення духовних основ українського суспільства, підвищення престижу української мови засобами мистецтва
		3.11. Обласний огляд-конкурс театральних колективів «Театральна палітра Київщини»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Київський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи»	вкладень коштів не потребує				Популяризація та підвищення престижу української мови серед широких верств населення, зміцнення духовних основ українського суспільства засобами театального мистецтва
		3.12. Фестиваль патріотичної пісні «Мовою серця»	2024-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної	вкладень коштів не потребує	-	--	--	Збереження української мови, зміцнення державної єдності, захисту

				адміністрації, КЗ КОР «Музей-заповідник «Битва за Київ у 1943 році»					національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору
		3.13. Мотивування учнівської та студентської молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою шляхом:	2023-2025	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Формування національно свідомої особистості, її духовного світу з орієнтацією на цілісні світоглядні цінності українського народу, розширення сфери застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання
		3.13.1. участі у Всеукраїнській українознавчій грі «Соняшник», Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Всеукраїнському конкурсі «Об'єднаймося ж, брати мої!»	2023-2025	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Піднесення престижу української мови, популяризація серед молоді її націєтворчої ролі, стимулювання учнівської та студентської молоді до вивчення української мови і літератури
		3.13.2. залучення обдарованої молоді до творчо-пошукової і науково-дослідницької роботи з української мови і літератури, участь учнівської молоді в олімпіадах з української мови та літератури і в роботі	2023-2025	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Виховання в учнівської та студентської молоді патріотизму та любові до рідного слова, мотивування до вивчення української мови

		МАН							
		3.14. Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на популяризацію української мови	2023-2025	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Реалізація мотивуючих проєктів з вивчення, навчання та спілкування українською мовою для жителів області, підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності
4	Забезпечення промоції читання як одного із чинників розвитку української мови	4.1. Забезпечення проведення культурно-просвітницьких заходів (проєктів, акцій, фестивалів, виставкових, ярмаркових зустрічей із відомими поетами та письменниками Днів української книги та інших заходів), спрямованих на популяризацію книги та читання сел рідних верств населення. насамперед серед дітей та молоді	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для дітей», КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Запровадження регулярних комунікаційних кампаній щодо популяризації читання як інструменту досягнення персонального та професійного успіху
		4.2. Проєкт «Вся Київщина читає дітям»	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для дітей», КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Сприяння розвитку читання серед наймолодших читачів, популяризація практики раннього читання дітей, формування покоління споживачів книжок (культурного продукту), залучення дітей до читання й розвиток дітей через читання, формування навички і потреби в читанні, в результаті реалізації якої люди і спільноти обирають читання як свідому та регулярну

									практику для дозвілля, навчання та розвитку
		4.3. Обласний книжковий фестиваль «Bookfest»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для дітей»	Обласний бюджет	103,0	103,0	103,0	Створення умов за участю вилавної для сприяння популяризації читання серед жителів області, особливо дітей та молоді
		4.4. Обласні онлайн-читання «Читаємо Шевченка разом»	2024-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Створення умов для промоції читання як одного із чинників розвитку української мови, популяризація творчості Т.Шевченка шляхом створення медіа-продукту та подальшого поширення у соціальних мережах
		4.5. Участь у Національному тижні читання	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Сприяння формуванню навичок та потреби в читанні, як життєвій стратегії жителів області, особливо дітей та молоді, сприяння промоції читання, привернення уваги до українського книговидання та літератури
		4.6. Забезпечення комунікаційних кампаній про читання як інструмент соціальної адаптації людей з додатковими потребами (інвалідністю), незахищених верств населення або людей, що потребують ресоціалізації (зокрема, ветеранів війни тощо)	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою),	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Реалізація проєктів, спрямованих на розвиток читання серед громадян, які потребують соціальної адаптації, забезпечення доступу до українського книжкового контенту, активізація роботи щодо залучення до читання всіх груп населення

		4.7. Забезпечення поповнення бібліотечних фондів публічних і шкільних бібліотек кращими зразками сучасної української літератури, словниками, періодичними виданнями	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	Обласний бюджет	1200,0	1800,0	2400,0	Забезпечення доступу жителів області до споживання сучасного українського культурного продукту. оновлення фондів публічних бібліотек книжковою продукцією, виленою українською мовою, задоволення зростаючих потреб користувачів, формування навички і потреби в читанні, широке залучення дітей та підлітків до культурного надбання
					Місцевий бюджет	414,0	828,0	1242,0	
5	Підтримка книговидавничої справи в області, поширення культурного продукту, виконаного українською мовою	5.1. Забезпечення видання українською мовою соціально-значимих видань про край та книг місцевих авторів Київщини, художньої, публіцистичної, краєзнавчої та культурно-освітньої спрямованості	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), Київська обласна організація Національної спілки письменників України (за згодою)	Обласний бюджет	0	280,0	320,0	Створення умов для виробництва, поширення, збереження культурного продукту, виконаного українською мовою, підвищення рівня його споживання, сприяння культурному розвитку та патріотичному вихованню жителів області
					Місцевий бюджет	30,0	30,0	30,0	
		5.2. Видання книги «Київщина нескорена» в 3 томах	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, Київська обласна організація Національної спілки письменників України (за згодою)	Обласний бюджет	280,0	300,0	320,0	Забезпечення умов для створення та споживання сучасного українського культурного продукту. в том числі через бібліотеки. та подальше оновлення фондів публічних бібліотек книжковою продукцією, виленою українською мовою, сприяння патріотичному вихованню жителів області
6	Покращення	6.1. Забезпечення	2023-2025	Департамент освіти і	вкладень	-	-	-	Забезпечення належного

	якості викладання державної мови в закладах освіти області	неухильного дотримання закладами освіти, в тому числі закладами освіти сфери культури області законодавства України в частині провадження освітнього процесу українською мовою на всіх рівнях здобуття освіти		науки, департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	коштів не потребує				рівня якості надання послуг, провадження освітнього процесу українською мовою, створення умов для результативного та ефективного вивчення державної мови
		6.2. Впровадження в освітній процес, в тому числі у сфері культури, різноманітних форм проведення заходів україномовного спрямування (конференції, тренінги, майстер-класи, вебіари, форуми тощо)		Департамент освіти і науки, департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Оволодіння учнівською та студентською мовою сучасною українською літературною мовою, популяризація передового педагогічного досвіду з розвитку та функціонування української мови.
		6.3. Забезпечення в рамках підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників проведення розширеного курсу удосконалення володіння українською мовою, навчальних занять, методологічних тренінгів, майстер-класів, педагогічних студій з питань	2023-2025	Департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Підвищення професійного рівня педагогічної майстерності та кваліфікації педагогічних працівників, опанування нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей в межах своєї професійної діяльності щодо володіння українською мовою

		викладання української мови як державної та з викладання навчальних предметів українською мовою							
7	Створення в області додаткових можливостей для опанування державної мови	7.1. Створення та забезпечення функціонування мережі курсів з вивчення української мови (у тому числі дистанційних та онлайн-курсів) для різних категорій осіб, в тому числі внутрішньо переміщених осіб	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Забезпечення для жителів області та внутрішньо переміщених осіб можливості вивчення української мови шляхом провчення курсів з української мови . в тому числі через онлайн-платформи, мобільні лопатки та інші форми дистанційного навчання, посилення функції державної мови, як об'єднуючого і консолідуєного чинника в суспільстві
		7.2. Забезпечення додаткових можливостей для опанування української мови шляхом створення в закладах освіти та культури області розмовних клубів, гуртків, клубів за інтересами, інших проєктів з вивчення української мови	2023-2025	Департамент культури та туризму, департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Організація системної роботи з опанування державної мови для місцевих мешканців та внутрішньо переміщених осіб, посилення функції державної мови, як об'єднуючого і консолідуєного чинника в суспільстві
8	Підтримка інновацій, нових знань та розвитку сучасних культурних індустрій, збільшення кількості та покращення	8.1. Забезпечення створення в місцевих засобах масової інформації радіо - та телепрограм із підвищення культури мовлення, поширення знань з історії походження і розвитку української	2023-2025	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Реалізація проєктів щодо створення україномовного аудіовізуального культурного продукту в місцевих засобах масової інформації, підвищення престижу української мови

	якості україномовного аудіовізуального культурного продукту на телебаченні, радіо, у кіно та відеомережі, забезпечення доступу глядачів до кращих творів європейської та світової кінематографії	мови, з історії України та Київщини							
		8.2. Створення та розміщення на веб-ресурсах закладів культури контенту про історично-культурну спадщину українського народу, історію становлення, збереження та захист незалежності України	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, заклади культури обласного підпорядкування, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Поширення контенту національно-патріотичного спрямування, що популяризує українську історію, мову та культуру, сприяння культурному розвитку та патріотичному вихованню жителів області
		8.3. VR-проект «Українська світлиця в 3D»	2023	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Ржищівський археолого-краєзнавчий музей»	Обласний бюджет	22,0	0	0	Популяризація української автентики, побуту, відродження звичаїв, традицій, вірувань, створення інтелектуальних мовно-інформаційних систем нового покоління
		8.4. Проєкт «Читай українське» (створення мультимедійних продуктів, буктрейлерів, відеороликів, віртуальних виставок)	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київська обласна	вкладень коштів не потребує				Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури, запровадження регулярних комунікаційних кампаній для залучення нових аудиторій у публічні бібліотеки через розширення

				бібліотека для дітей», КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»					їхніх можливостей
		8.5. Популяризація культурних кінопроектів, проведення тижнів українського кіно та кінопоказів творів європейської і світової кінематографії	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, районні державні виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Створення єдиного культурного простору, сприяння популяризації українського кіно як фактору патріотичного виховання та розвитку української мови, формування національної свідомості, естетичних та духовних цінностей суспільства, збереження національної самобутності
9	Сприяння запровадженню освітніх теле- та радіопрограм та інших проектів з української історії та культури	9.1. Створення телепроектів, радіопрограм, у тому числі з української історії та культури та про видатних діячів української історії і культури	2023-2025	Департамент комунікацій Київської обласної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Поширення української мови через популяризацію контенту з української історії та культури засобами інформаційних технологій та візуалізації
		9.2. Культурний проект «Видатні діячі Київщини»	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для дітей», КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Популяризація в соціальних мережах контенту про видатних діячів області. поширення знань про історію та культуру Київщини
		9.3. Забезпечення функціонування та систематичне оновлення контенту ютуб-каналу Київської обласної	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Вироблення лієвих механізмів популяризації та розвитку української мови, поширення української мови через наповнення та популяризацію контенту з

		бібліотеки для юнацтва щодо показу цікавих контентів щодо вивчення, збереження та популяризації культурної спадщини та української мови як найважливішого елементу ідентичності Української нації		юнацтва»					української мови, історії та культури засобами інформаційних технологій та візуалізації
10	Створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, в тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору	10.1. Висвітлення на офіційних ресурсах місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування та регіональних ЗМІ інформації про порядок застосування норм законодавства про державну мову, право громадян отримувати інформацію та послуги українською мовою	2023-2025	Департамент комунікацій Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою)	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови, забезпечення вимог чинного законодавства України про мову, формування сприйняття української мови серед населення України як елемента національної безпеки
		10.2. Організація в закладах культури інформаційно-просвітницьких заходів щодо	2023-2025	Департамент культури та туризму Київської обласної державної адміністрації, виконавчі	вкладень коштів не потребує	-	-	-	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови, забезпечення вимог чинного

		нормативного врегулювання питання використання державної мови в відповідних сферах суспільного життя, функціонування та розвитку української мови		комітети сільських, селищних, міських рад (за згодою), установи культури обласної комунальної власності					законодавства України про мову
ВСЬОГО					Обласний бюджет	1827,0	2719,0	3379,0	
					Місцеві бюджети	789,0	1479,0	2169,0	
ВСЬОГО 2023-2025					Обласний бюджет	7925,0			
					Місцеві бюджети	4437,0			

Додаток 3 до Програми

**Результативні показники
Програми розвитку та функціонування української мови
як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023 – 2025 роки**

№ з\п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії Програми	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Всього витрат на виконання Програми (тис. грн)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Показники продукту Програми						
1.	Кількість обласних культурно-мистецьких заходів, спрямованих на популяризацію української мови	одиниць	0	210	348	486	2888,0
2.	Кількість книг для поповнення бібліотечних фондів	примірників	0	5380	8760	12140	7884,0
3.	Кількість виданих книг	примірників	0	900	1700	1700	1590,0
II	Показники ефективності Програми						
1.	Середні витрати на проведення одного культурно-мистецького заходу, спрямованого на популяризацію української мови	тис. грн	0	3,295	2,759	2,543	2888,0
2.	Середня вартість одного примірника книги	тис. грн	0	0,3	0,3	0,3	7884,0
3.	Середня вартість однієї виданої книги	тис. грн	0	0,344	0,359	0,394	1590,0
III	Показники якості Програми						
1.	Динаміка кількості проведених культурно-мистецьких заходів порівняно з минулим роком	відсоток	0	-	65,7	39,7	2888,0
2.	Динаміка поповнення бібліотечного фонду порівняно з минулим роком	відсоток	0	-	62,8	38,6	7884,0
3.	Динаміка видання книжкової продукції порівняно з минулим роком	відсоток	0	-	88,9	0	1590,0

Заступник голови

Тетяна СЕМЕНОВА

